

Lief en leed geveild

Belangrijke voorwerpen en persoonlijke bezittingen uit de collectie van Lenore Doolan en Harold Morris, inclusief boeken, kleding en sieraden door Leanne Shapton, vertaald door **Nico Groen** en verschenen bij [De Bezige Bij](#). (Oorspronkelijke titel: *Important Artifacts and Personal Property from the Collection of Lenore Doolan and Harold Morris, Including Books, Street Fashion, and Jewelry.*)

De opkomst en ondergang van een liefdesrelatie, beschreven in de vorm van een veilingcatalogus: dat is *Belangrijke voorwerpen...* et cetera. Weinig mensen zullen zich er een voorstelling van kunnen maken. En dat is maar al te begrijpelijk, want *Belangrijke voorwerpen...* is een boek dat enig is in zijn soort.

Belangrijke voorwerpen... is de beschrijving van 1332 kavels met voorwerpen die ooit hebben toebehoord aan (de fictieve) Lenore Doolan, culinair redacteur bij *The New York Times*, en Harold Morris, veelgevraagd reclamefotograaf. Het betreft cadeaus die ze elkaar hebben gegeven, kleren die ze droegen, boeken die ze al dan niet samen lazen, cd's, prullaria, theaterprogramma's, menukaarten, foto's, brieven en uitdraaien van e-mails die ze elkaar stuurden wanneer Harold weer eens voor een klus naar een verre uithoek van de wereld was gevlogen. Kortom: alle kostuums en rekwisieten uit het drama van hun liefdesleven.

Want een drama is het. In de beschrijving van al die voorwerpen tekent zich langzaam het verhaal af van de liefde tussen Lenore en Harold: hoe ze elkaar hebben leren kennen, hoe hun relatie zich verhevigde, waar en wanneer zich de eerste barstjes vertoonden en hoe hun verhouding langzaam maar onafwendbaar op de klippen liep, met als schrijnend resultaat de 'uitverkoop' van alles wat aan hun liefde herinnert, en dat nog wel op 14 februari 2009, Valentijnsdag, bij veilinghuis Strachan & Quinn.

Brad Pitt

Hoe je *Belangrijke voorwerpen...* ook aan iemand probeert te beschrijven, overtuigen doet zo'n beschrijving nooit, heb ik als vertaler van het boek helaas ondervonden. (Of misschien schort er iets aan mijn redenaarstalent.) Overtuigen doet alleen het boek zelf. Je moet het in handen hebben, erin bladeren en lezen om te begrijpen wat het is, hoe ingenieus het in elkaar steekt en er,

ten slotte, voor te vallen. Zien is geloven. Maar wie eenmaal gelooft, krijgt al snel last van zendingsdrang en daarmee een aandeel in het [olievlekeffect](#) waarmee de bekendheid en de populariteit zich tot nu toe hebben verbreid. Met als gevolg dat de rechten voor de verfilming van het boek (met, naar verluidt, Brad Pitt en Natalie Portman in de hoofdrollen) inmiddels zijn verkocht.

Unieke vertaalervaring

Werken aan *Belangrijke voorwerpen...* is even uniek als het boek zelf. Het is soms alsof je dagen achtereen aan een inventaris zit te werken. Een groot deel van de tekst bestaat immers uit feitelijke, gortdroge beschrijvingen en opsommingen van voorwerpen, bijvoorbeeld:

LOT 1147

Een verzameling grijze dameskleding

Twee jersey T-shirts zonder merkjes. Een grijze broek met smalle pijpen, met op het merkje 'Sixes', maat 40. Een grijs T-shirt met lange mouwen, met op het merkje 'Rick Owens'. Een grijs, zijden topje, met op het merkje 'Balenciaga', maat 38. En een donkergrijs T-shirt met lange mouwen, met op het merkje 'Rick Owens', maat 40.
\$10-30

En dan heb ik het nog niet eens over de beschrijving van achttien verschillende soorten beha's, achttien T-shirts, zes peper-en-zoutstellen, veertig fotografieboeken, de complete inhoud van twee toilettassen ('een lippenstift van Chanel, met opschrift "Sweet Nature"; een camouflleerstift "Neutral Fair" van Clinique; een tube Rose-dagcrème van Dr. Hauschka; een tube vochtinbrengende crème "Kiss My Face"; een lippenstift van Dr. Hauschka'), om maar wat te noemen. Het betekent allemaal dat je als vertaler veel zitvlees moet hebben, alles moet opzoeken (ook Nederlandse citaten van al vertaalde boeken, bijvoorbeeld van Françoise Sagan, Robert Lowell en Graham Greene) en regelmatig iets moet navragen bij deskundigen. In een boek met een culinair recensente als personage gaat het natuurlijk veel over eten, en daarom riep ik de hulp in van gerespecteerd kookboekenvertaalster Henja Schneider.

Yummie!

Gelukkig is niet alles aan het boek even prozaïsch. De faxberichtjes, briefjes met aantekeningen en kattedelletjes zijn soms hartverscheurend. Neem bijvoorbeeld een briefje bij een cadeautje van Harold voor Lenore: 'Botermop, Je klonk zo ziekjes aan de telefoon dat ik je thee stuur voor je keel en een feloranje sjaal voor om je nek. En ook nog iets kleins van Agent Provocateur... x.' Ook valt er heel wat te (glim)lachen en kent het boek een paar echte vertaaluitdagingen. Zo heeft Lenore een column in *The New York Times* over het bakken van taart, koek en allerlei andere zoete lekkernijen. Bijna elk van die columns heeft een woordspelige titel, zoals 'Genoese, If You Please', 'Cake for Tea Break's Sake', 'Throw Me a Crumb' (over taart met zanddeeg), 'A Frown Turned Upside Down' (tarte tatin van ananas) en 'All About Stout' (Guinness-taart). In vertaling werden dat: 'Génoise, doe me verbazen', 'Thee en 't ander', 'Zand eronder', 'Van

Boekvertalers

Over het vak, de vertaler, de wereld en het boek

<http://www.boekvertalers.nl>

zuur naar zoet in een handomdraai' en 'Zoet plezier met donker bier'. Een boek om trek van te krijgen! En nu maar wachten wat Portman Pitt gaat voorzetten.